

## **INFORME I VALORACIÓ DEL PROCÉS DE CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA REALITZAT DURANT L'ELABORACIÓ DEL PROJECTE DE DECRET, DEL CONSELL, PEL QUAL S'APROVA LA COMPOSICIÓ, ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DE LA COMISSIÓ DE JOC DE LA COMUNITAT VALENCIANA.**

A les 13:00 hores del 29 de juliol de 2021 es reuneixen, mitjançant videoconferència, el Sr. Rafael Beneyto Cabanes, director general de Tributs i Joc, el senyor Rafael Carrión Peinado, cap de servei d'Autoritzacions i Homologacions de Joc i la Sra. M<sup>a</sup> Amparo Nogués Vicent, cap de servei de Normes, Estudis i Procediments de Joc, a fi d'efectuar la valoració de les aportacions que s'han efectuat, per persones interessades, en la consulta prèvia realitzada per a l'elaboració del projecte de Decret, del Consell, pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana.

### **1.- Antecedents**

En el procediment d'elaboració del projecte de Decret pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana, procedeix l'obertura d'un procés participatiu ciutadà, consistent en una consulta pública prèvia.

Així, segons el que disposa l'article 133.1, de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, sobre participació dels ciutadans en el procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments, amb caràcter previ a l'elaboració d'aquestes, haurà de realitzar-se una consulta pública, per a demanar l'opinió dels subjectes i de les organitzacions potencialment afectats per la futura norma.

Per a complir els mandats previstos en la norma esmentada, es va obrir un període de consulta prèvia a través de la pàgina web de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic. El procés es va realitzar per mitjà de l'habilitació en l'apartat de «normativa en tramitació/participació ciutadana», d'un apartat específic que va informar de la present consulta prèvia sobre el projecte esmentat amb l'objectiu de facilitar que la ciutadania poguera realitzar les seues aportacions durant l'elaboració del text del projecte.

El termini, de deu dies hàbils per no haver-se declarat la urgència del procediment per a la redacció i tramitació del projecte, va romandre obert des del 21 d'abril de 2021 al 4 de maig de 2021, tots dos inclosos.

Les aportacions realitzades per Maria Carolina Sucasas García, l'Associació Unió de Treballadors dels Salons de Joc (UTSAJU), SOS Hostaleria, l'Associació Espanyola Plataforma per al Joc Sostenible, l'Associació d'Empresaris de Màquines Recreatives de la Comunitat Valenciana (ANDEMAR CV), l'Associació d'Empresaris de Salons de Joc i Recreatius de la Comunitat Valenciana (ANESAR CV), Maria del Consol Tomás Benlloch, l'Associació de Casinos de Joc de la Comunitat Valenciana, l'Associació Espanyola d'Empresaris de Bowling, l'ONCE, l'Associació Valenciana d'Operadors de Màquines

Recreatives i d'Atzar de la Comunitat Valenciana (ASVOMAR), la Plataforma del Tercer Sector Social de la Comunitat Valenciana, el Comitè d'Entitats Representants de Persones amb Discapacitat de la Comunitat Valenciana (CERMI CV), Sportium Apostes Llevant, S. A., Orenes Apostes Comunitat Valenciana, S. A., Mediterrània d'Apostes S. A., Luckia Retail, S. A., Apostes Esportives Valencianes S.A. i Codere Apostes València, S. A., la Confederació Empresarial d'Hostaleria i Turisme de la Comunitat Valenciana (CONHOSTUR) i la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana es van presentar dins del termini establert a aquest efecte, indicat en el paràgraf anterior.

Les formulades més enllà de la data del termini -per l'Associació Autònoma d'Empresaris del Joc Legalitzat (E.JU.VA) i l'Associació Llevantina de Bingos (ALEBIN), el 13 de maig - no seran valorades, per raó de la seua presentació extemporània.

## **2.- Al·legacions proposades**

En el termini habilitat per a consultes, es van rebre, a través del compte de correu habilitat per a la participació, les aportacions següents:

1.- Per part de Maria Carolina Sucasas García es proposa que formen part de la comissió representants de les entitats locals que són les que al final han d'enfrontar-se als problemes que poden sorgir relacionats amb els locals de joc, etc. a més de tractar-se d'una presència raonable atesos els principis que inspiren actualment la legislació europea.

2.- L'Associació Unió de Treballadors dels Salons de Joc (UTSAJU) efectua les consideracions següents:

"Hem tingut coneixement que la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat Valenciana ha obert el termini perquè particulars i entitats realitzen proposades sobre la composició i funcionament de la Comissió de Joc.

D'acord amb la nova Llei de Regulació del Joc i Prevenció de la Ludopatia 1/2020, d'11 de juny, en aquesta comissió estaran representats, a més de la Generalitat, les organitzacions sindicals i empresarials, associacions, organismes i el CJCv.

Tenint en compte que entre les funcions d'aquest organisme figuren informar sobre els projectes de llei, analitzar la situació del sector i la incidència de les activitats del joc en la societat valenciana, promoure iniciatives per a fomentar el joc responsable i la lluita contra pràctiques patològiques, participar en l'elaboració i seguiment de l'Estratègia Valenciana Integral de Prevenció i Tractament del Joc Patològic i del seu pla d'acció, així com aprovar l'informe anual de l'activitat de joc en la Comunitat Valenciana, considere del tot imprescindible que l'Associació Unió de Treballadors dels Salons de Joc (UTSAJU) amb seu al carrer Sobrevent, número 2 (Baixos) de València (46012) i NIF número G-01786334, forme part de la citada Comissió de Joc .

No hi ha dubte que els i les treballadores dels salons de joc tenim molt a dir en relació amb la prevenció del joc patològic i amb les mesures que poden adoptar-se per a evitar-lo”.

3.- SOS Hostaleria manifesta el següent:

“Com sap, des del sector de l'hostaleria i la restauració portem anys defensant que les màquines tipus B que estan instal·lades en bars i restaurants són un complement imprescindible perquè molts establiments puguen subsistir. La recent aprovada llei del joc estableix una sèrie de limitacions i condicions per a l'ús de màquines tipus B en els locals d'hostaleria.

Per aquest motiu, tenint en compte a més que a la Comunitat Valenciana hi ha un total de 18.747 màquines tipus B instal·lades en bars i restaurants que han contribuït durant 2019 amb 72,3 milions d'euros a les arques públiques valencianes, considerem del tot necessari que l'associació SOS HOSTALERIA participe en la Comissió de Joc prevista per la llei de Regulació del Joc i Prevenció de la Ludopatia 1/2020, d'11 de juny”.

4.- L'Associació Espanyola Plataforma per al Joc Sostenible efectua el següent suggeriment:

“Que l'associació Plataforma per al Joc Sostenible és una associació d'àmbit nacional conformada per diverses empreses de tots els subsectors del joc presencial (Casinos, Bingos, Salons, Màquines en hostaleria, Apostes, Fabricants), que centra la seua activitat en la realització de mesures de prevenció de la ludopatia, el joc responsable i la lluita contra el joc patològic, sobretot en els àmbits relacionats amb els col·lectius més vulnerables. Pel que és del seu interès sol·licitar la seua inclusió en la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana, per estar les seues actuacions i objectius totalment en sintonia amb els quals seran propis d'aquesta Comissió”.

5.- Per part de l'Associació d'Empresaris de Màquines Recreatives de la Comunitat Valenciana (ANDEMAR CV), es presenten les observacions següents:

“PRIMERA.- Que en compliment del mandat legal regulat en l'article 14 de la Llei 01/2020 d'11 de juny de regulació del Joc i prevenció de la ludopatia en la CV, s'ha iniciat el tràmit de consulta prèvia a l'elaboració del Projecte de Decret pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la Comissió de Joc que vindrà a modificar i en el seu cas derogar el Decret 141/1988 de 23 de setembre modificat pel Decret 180/2011 de 25 de novembre pel qual es reglamenta l'estructura, funcionament i composició de la Comissió del Joc de la CV de la qual ANDEMAR CV és el representant empresarial del sector de Màquines Recreatives des de la seua constitució fins al moment present, tant a través de CIERVAL com posteriorment de la CEV autonòmica.

SEGONA.- Que continua sent interès d'aquesta Associació Empresarial com a organització empresarial més representativa del sector de màquines recreatives que agrupa més de 14.000 màquines continuar formant part d'aquesta Comissió de Joc

complint per tant el requisit establert en l'article 14 de la Llei 01/2020, desitjant col·laborar tant amb els centres directius de les Conselleries com amb la resta d'organitzacions sindicals i noves associacions, Consells i unitats investigació incloses i continuar aportant des de la nostra experiència en la consecució de les funcions i competències establides legalment i que seran objecte de desenvolupament reglamentari a través del text del present Projecte de Decret la tramitació del qual acaba d'iniciar-se.

En virtut d'això, per tot l'exposat, sol·licita a VI, que tenint per presentat aquest Escrit d'Al·legacions dins del termini i en la forma escaient, se servisca admetre'l, i tinga per evacuat dins del termini i en la forma escaient dins del termini de 10 dies hàbils conferit, el tràmit d'al·legacions en el període d'informació de consulta pública prèvia a l'elaboració d'aquest Projecte de Decret, prenent en consideració les nostres observacions i suggeriments proposats a fi que ANDEMAR CV pugua continuar formant part d'aquesta nova Comissió de després”.

6.- L'associació ANESAR CV manifesta que:

“1º.- Que per DOGV de 20 d'abril de 2021 i per la publicació en el portal web de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic té constància del tràmit de Consulta Pública prèvia a l'elaboració del Projecte de Decret pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana, per la qual cosa de conformitat amb l'art. 133 de la Llei 39/2015, l'article 43.1.c) de la Llei 05/83, de 30 de desembre del Consell i en garantia de la participació ciutadana prevista en l'article 25.4 del Decret 105/2017 de 28 de juliol del Consell de desenvolupament de la Llei 2/2015.

2º.- Que és interès d'aquesta organització empresarial representativa i directament afectada, com a organització empresarial més representativa i que agrupa més del 60% del total d'empreses de la Comunitat València i Salons de Joc i Recreatius, formar part d'aquesta Comissió de Joc complint per tant el requisit establert en l'article 14 de la Llei 01/2020, i continuar aportant des de la nostra experiència en la consecució de les funcions i competències establides legalment i que seran objecte de desenvolupament reglamentari a través del text del present Projecte de Decret la tramitació del qual acaba d'iniciar-se.

Per tot l'exposat, sol·licita a VI, que tenint per presentat aquest Escrit d'Al·legacions dins del termini i en la forma escaient, se servisca admetre'l, i tinga per evacuat dins del termini i en la forma escaient, el tràmit d'al·legacions en el període d'informació de consulta pública prèvia a l'elaboració d'aquest Projecte de Decret, i es prenga en consideració les nostres observacions i propostes a fi que ANESAR CV pugua formar part d'aquesta nova Comissió de Joc”.

7.- Per part de Maria del Consol Tomás Benlloch, es proposa:

“Que la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic ha obert el termini perquè particulars i organitzacions realitzen proposades sobre la composició de la Comissió del Joc, prevista en la nova Llei de Regulació del Joc i Prevenció de la Ludopatia 1/2020, d'11 de juny, tal com publica el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana (DOGV).

Que M<sup>a</sup> del Consol Tomás Benlloch és llicenciada en Psicologia, especialista en Psicologia Clínica, núm. de col·legiada CV-02175, Especialista en Psicologia Clínica i Acreditació de Suficiència Investigadora, Acreditació Europsy Experta en Psicologia (European Certificate in Psychology), Acreditació Europsy Experta en Psicoteràpia (Specialist Certificate in Psychotherapy), i titular del Centre Sanitari “Institut Valencià de Ludopatia i Addiccions no Tòxiques” núm. 12290.

Aquest Institut es va posar en funcionament en 1990 a conseqüència de l'aprovació a Espanya de la Llei del Joc de 1977 ja que, a mitjan 80, van començar a aparèixer al nostre país els primers casos derivats de l'addicció als jocs d'atzar i la necessitat d'oferir un tractament especialitzat tant per a les persones amb problemes de ludopatia com per als seus familiars, així com campanyes de prevenció en la població. Aquesta situació motiu que es posara en coneixement de l'Administració la creació d'aquest Centre especialitzat en la prevenció, estudi, diagnòstic, tractament i intervenció d'aquest àrea. Com a conseqüència em vaig formar en el camp de les addiccions no tòxiques o comportamentals, com la ludopatia, perquè aquest Centre, oferira una atenció integral i global a aquests pacients i als seus familiars, tasques que he realitzat durant més de 30 anys.

També vull indicar que l'Institut Valencià d'Assistència al Jugador Patològic, va organitzar la “I Jornades de Prevenció del Joc Patològic”, celebrades a València el 22 de desembre de 1993, subvencionades per la Conselleria de Treball i Assumptes Socials de la Generalitat Valenciana i aquest Institut duc a terme els primers estudis i investigacions a la Comunitat Valenciana en relació a la ludopatia, entre altres: la investigació sobre “Els hàbits de joc en dones de la Comunitat Valenciana” en 1991 subvencionada per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana en col·laboració amb l'Institut de la Dona; i l'estudi sobre el “El perfil dels jugadors patològics a la Comunitat Valenciana” en 1992 subvencionat per la Conselleria de Treball i Assumptes Socials de la Generalitat Valenciana.

Des de la creació del centre, són múltiples les diferents conferències i articles en els quals hem tractat la incidència d'aquest trastorn addictiu i posseïsc experiència docent durant anys en el diagnòstic i tractament de la ludopatia en diferents centres com a I.S.E.P (Institut Superior d'Estudis Psicològics a Espanya i Mèxic. En aquest últim país, Universitat I.S.E.P) i des de 1992, a professionals de la Conselleria de Treball i Assumptes Socials i a metges d'atenció primària, entre altres.

Al llarg de tota la meua trajectòria professional he participat com a experta en diferents mitjans de comunicació (ràdio, TV, premsa i revistes) en el camp de la ludopatia o altres addiccions i trastorns associats.

SOL·LICITA que en la futura Comissió del Joc, prevista en la nova Llei de Regulació del Joc i Prevenció de la Ludopatia 1/2020, d'11 de juny, es tinga a bé comptar amb un representant de l'Institut Valencià de Ludopatia i Addiccions no Tòxiques, del qual soc fundadora, ja que aquest Centre va ser pioner a Espanya en el tractament del Joc Patològic i que compta amb més de 30 d'experiència en la prevenció, estudi, diagnòstic i tractament de la ludopatia”.

8.- L'Associació de Casinos de Joc de la Comunitat Valenciana fa les consideracions següents:

“Servisca la present per a evidenciar, en relació tràmit de consulta obert en relació amb la tramitació del Projecte de Decret pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana, que l'Associació ha vingut assumint, des de la creació de la Comissió del Joc de la Comunitat València l'any 1988, la representació del subsector de Casinos en aquesta Comissió, sent això així ja que, igualment, assumim aquesta representació en els organismes de representació empresarial de la nostra Comunitat, com ho és la Confederació Empresarial Valenciana (CEV). Entenem i, per això, sotmetem a la seua consideració, que aquesta Associació continue formant part de la nova Comissió de Joc en representació d'aquest subsector d'activitat”.

9.- L'Associació Espanyola d'Empresaris de Bowling presenta les al·legacions següents:

“PRIMERA.- Aquesta Associació d'Empresaris de Bowling considera que la Llei 1/2020, d'11 de juny de la Comunitat Valenciana emmalalteix d'un error de base en incloure les màquines recreatives de tipus A, que són les úniques que es troben en els nostres centres, com a màquines de joc equiparant-les a les màquines de tipus B i C.

El capítol V de l'esmentada Llei defineix i regulen els locals de joc, establint una sèrie de prohibicions i limitacions. Si llegim el Preàmbul de l'esmentada Llei, les limitacions i prohibicions es refereixen a salons de joc i locals d'apostes (en els quals hi ha màquines de tipus B i C), així com a la instal·lació de màquines tipus B o amb premi en els establiments públics d'hostaleria o semblants limitant-ho a un màxim de 2 màquines i incloent l'obligació d'instal·lar un sistema d'activació- desactivació per control remot de cada màquina.

Seguint amb la lectura del Preàmbul de l'esmentada Llei podem trobar que recull “els estudis referits en la part I d'aquesta exposició de motius assenyalen que, malgrat estar prohibit EL JOC PER DINERS a les persones menors d'edat, l'ús de màquines de tipus B i de màquines auxiliars d'apostes esportives en establiments d'hostaleria són canals habitualment utilitzats per les persones menors d'edat per a jugar PER DINERS, especialment com a activitat d'oci grupal”.

Com pot observar-se de la lectura de la Llei la problemàtica principal que es preveu minimitzar amb l'aprovació d'aquesta llei és EL JOC PER DINERS.



**DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC**

En els establiments l'activitat principal dels quals és el Bowling no s'exploten màquines recreatives per diners (B i C) sent únicament les de tipus A les quals estan permeses ja que estem davant centres d'oci familiar i no salons recreatius. Ací radica l'error de la Llei.

La pròpia llei en el seu art. 33 en classificar les màquines de joc puntualitza respecte a les màquines de tipus A "les màquines de tipus A no podran incloure modalitats de jocs que la seua practica aquest prohibida a persones menors d'edat", per tant, el seu ús està permès per a menors, no havent d'estar subjectes a les limitacions i prohibicions que la llei estableix per a les màquines de tipus B i C.

Així mateix, les màquines redemption han de considerar-se com a màquines de tipus A ja estem davant models esportius d'entreteniment que en cap moment atorguen premis directes i l'al·licient dels quals és l'habilitat del jugador.

Per tant, entenem que els centres d'oci familiar, l'activitat principal del qual és la pista de bitles han de quedar fora de la present llei, ja que no estan catalogats com a saló recreatiu ni com de local d'apostes, la qual cosa unit al fet que els jocs disponibles en aquests locals exclusivament estan dins de la categoria A, haurien de quedar exclosos de l'àmbit d'aplicació de la Llei 1/2020.

SEGONA.- La referida llei justifica la necessitat de la seua aprovació en la proliferació de salons de joc i locals d'apostes, especificant que entre 2013 i 2019 de 250 salons de joc i 9 locals d'apostes autoritzats 518 i 35, respectivament.

Evidentment els nostres centres d'oci familiar no estan inclosos en aquest compute. Els Centres d'Oci Familiar a la Comunitat Valenciana no aconseguen la desena.

Aquesta associació comparteix plenament els fins i objectius exposats en la Llei 1/2020, a fi de donar la màxima seguretat i protecció jurídica als ciutadans, i especialment als joves, si bé la llei ha de distingir els diferents establiments, no sent equiparables les activitats de joc per diners i apostes als centres d'oci familiar.

Lluny de ser una activitat perjudicial per als joves, en els Centres d'Oci Familiar, a diferència dels locals d'apostes i centres recreatius, es potencia la interrelació dels mateixos amb els seus progenitors i companys practicant esports i jocs que incrementen la seua habilitat i destresa. La socialització és per a tots els terapeutes consultats un dels pilars bàsics per a combatre el cada vegada més dramàtic aïllament dels joves.

Així mateix, afavoreix la socialització dels joves i menors ja que el perfil de l'usuari principal d'aquests centres d'oci familiar és el de famílies al complet que acudeixen a aquests espais per a gaudir d'activitats lúdiques i esportives conjuntes, alhora que fomenten l'habilitat.

**DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC**

Les màquines de tipus A no depenen de la sort o l'oportunitat de guanyar ni concedeixen diners a canvi, per la qual cosa no hi ha estímul econòmic, sent màquines que promouen la superació i activitats motrius i cognitives, per la qual cosa de cap manera procedeix la seua inclusió en la llei de joc 1/2020.

TERCERA.- El sector dels Centres d'Oci Familiar amb Bowling en la Comunitat de Valenciana té aproximadament 12 establiments, aquests estan situats en general en Centres Comercials i tenen una superfície mitjana de 2.500 m<sup>2</sup> per centre.

Això fa aproximadament 30.000 m<sup>2</sup> de superfície destinada a aquesta activitat en els diferents centres de la Comunitat Valenciana.

Donada les noves tendències en els hàbits de compra de la població, el sector dels Centres Comercials, no de la Comunitat de Valenciana sinó de tot el primer món, està modificant la seua estructura comercial oferint als seus clients activitats d'Oci Familiar (presencials) que aconseguisquen atraure als consumidors als seus Centres.

Els Centres d'Oci Familiar amb Bowling són una de les denominades ancores dels Centres Comercials, que basen el seu èxit en una varietat de jocs infantils i esportius, per la qual cosa l'aplicació de les restriccions de la llei a aquests centres d'oci tindria com a conseqüència directa la inviabilitat econòmica de molts d'aquests establiments, la qual cosa produiria un efecte devastador per a tots els Centres Comercials de la Comunitat Valenciana enfront de la resta d'establiments de la península que no estan sotmesos a les restriccions recollides en la legislació valenciana.

A diferència dels locals d'apostes i recreatius, (en el que hi ha un únic empleat) en els Centres d'Oci Familiar, treballen de mitjana unes 15 persones per centre, sent el perfil del treballador d'aquests centres és el d'una persona jove (menys de trenta anys) amb una formació acadèmica no universitària (exactament el perfil del sector de la població amb major nivell de desocupació).

En atenció a l'exposat, SOL·LICITE que tenint per presentat aquest escrit, se servisca admetre'l, i per realitzades les anteriors AL·LEGACIONS, tenint-les en consideració a l'efecte del Projecte de Decret llei pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la Comissió del Joc de la Comunitat Valenciana”.

10.- L'ONCE manifesta “la seua voluntat expressa, de formar part de la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana, atesa la sol·licitud publicada pel Director General de Tributs i Joc de la Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic de la Generalitat Valenciana, en el DOGV 9065 de 20 d'abril de 2021, en el qual s'indica, que mitjançant l'enviament d'un email es puga sol·licitar formar part de la nova Comissió de Joc, tal com es contempla en la nova llei de joc 1/2020, que entre altres aspectes, comporta la necessària actualització de la regulació de la Comissió de Joc.



A la Comunitat Valenciana, l'ONCE té més de 2500 Agents Venedors, que treballen per compte d'altri i tots ells amb discapacitat, per la qual cosa entenem que han d'estar degudament representats en aquesta Comissió”.

11.- L'associació ASVOMAR presenta els suggeriments següents:

“PRIMER: POSTULACIÓ DE ASVOMAR A FORMAR PART DE LA COMISSIÓ DE JOC I SUGGERIMENT REFERENT A COMPOSICIÓ D'AQUESTA. PREVI:

El Sector del Joc, com molts altres sectors econòmics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, té entre els seus participants molts i molt variats operadors.

ASVOMAR és una associació que recull entre els seus socis a una gran quantitat d'operadors de màquines recreatives, operadors de salons i operadors de bingos, que es poden qualificar de treballadors autònoms, micro, petites i mitjanes empreses (MIPYME's) dins dels participants en aquest sector econòmic.

Els principis rectors de l'activitat de ASVOMAR són la de la protecció dels interessos dels seus socis i del Sector del Joc, però sempre i de manera clara, amb absoluta independència i autonomia, expressats, d'acord amb els seus estatuts, per l'Assemblea General de Socis i les actuacions concretes de la Junta Directiva en el seu conjunt.

ASVOMAR, expressa els seus punts de vista i objeccions des de la més absoluta independència i autonomia, responent únicament davant els seus socis constituïts en Assemblea General i havent-se d'únicament a la seua voluntat expressada en aquest òrgan.

Entenem que, en la nostra especificitat, aquesta associació que agrupa en aquests moments a més de 100 empreses operadores de joc privat presencial a la Comunitat Valenciana. Les Empreses Operadores associades, es troben totes ells radicades a la Comunitat Valenciana, sent l'Associació que major número agrupa, i que, en conseqüència, ha de poder fer valdre la seua representació en el sector davant les Administracions Públiques, concretant-se la mateixa en la seua presència en aquesta Comissió.

Així mateix, els socis de ASVOMAR desenvolupen la seua activitat principal i en molts casos íntegrament, dins d'aquesta Comunitat Autònoma, contribuint de manera DIRECTA al manteniment de l'activitat econòmica, l'ocupació i la fiscalitat dins de l'àmbit autonòmic i que, per tant, tenen dret a ser escoltats en les taules en les quals es tracten les disposicions que afecten aquest sector, així com aportar els seus propis punts de vista i debatre'ls en l'àmbit de qualsevol organisme consultiu, més enllà de les activitats pròpies dimanants de la legislació administrativa aplicable a tota la normativa general i sectorial.

DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC

Els nostres estatuts recullen com a primer punt de l'objecte d'aquesta associació el "*servir de llit legal i representatiu dels interessos dels seus associats, davant persones i entitats públiques i privades, defensant-los amb caràcter unitari, com a problema que afecta a tot el sector. Podent també celebrar convenis amb l'estat, la comunitat autònoma valenciana, així com qualssevol classes de concerts de tota mena que establisquen les disposicions vigents*"; com a tercer "*assumir la representació i defensa dels interessos comuns dels associats davant els organismes de l'administració, entitats públiques i privades, i, en general, enfront de tercers*".

L'actual situació a la qual ens ha portat l'aprovació de la Llei 1/2021, se substancia en una gran modificació de la normativa de base reglamentària que pretén el seu desenvolupament.

ASVOMAR entén que, l'específica idiosincràsia dels operadors als quals representa, per número i grandària d'aquests, és fonamental perquè l'Administració i la Societat de la qual emana, tinguen una visió global i clara de la situació del propi Sector del Joc, més enllà de la representades per altres operadors, grans empreses, que puguen tindre una major quota de mercat, ja que la concreta situació dels nostres socis els converteix en alguns casos en la baula més feble de la cadena d'empreses que formen el Sector del Joc.

És per això que les regulacions que, per a una determinada part del mercat, que pel seu volum, revisten una relativa gravetat, en el cas dels associats de ASVOMAR, que reiterem és l'associació que agrupa un major nombre d'autònoms i empreses, pot significar una sèrie de dificultats que desincentiven tant el relleu generacional com la generació i manteniment d'empreses que nuclear i operativament estan íntegrament incorporades al teixit empresarial valencià.

Tot això unit a l'ànim que SEMPRE ha tingut aquesta associació de tindre un tracte fluid ja no amb l'Administració, sinó que desitja mantindre-ho amb la resta del teixit social representat en aquesta Comissió, d'una forma LLEIAL i TRANSPARENT, amb ànim CONSTRUCTIU i NEGOCIADOR, perquè les subsegüents mesures de desenvolupament, referent a la Llei 1/2020, s'adopten en un context de consens entre totes les parts, enfrontant els diversos interessos de cadascun d'elles i debatent els nostres parers sobre la normativa proposada, de manera que es permeta un espectre més ampli d'acceptació entre el nostre sector empresarial i la resta dels agents socials cridats a dur a terme totes aquelles tasques recollides en l'article 14.2 de la Llei 1/2020, la qual cosa comportarà lògicament una menor conflictivitat i litigiositat referent a la normativa.

Entenem que, aquestes circumstàncies concretes, així com totes aquelles dimanants de l'article 7 i 22 de la Constitució Espanyola; articles 4.2, 83.4 i 133.2 de la Llei 39/2015 i el text de la Llei 1/2002 Reguladora del Dret d'Associació, no fan sinó apuntalar més encara que les raons de fons la necessitat que, per dret propi i sent una de les associacions més longeves del sector, ASVOMAR ha de formar part de la Comissió de Joc.

#### DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC

Per les raons exposades, l'Associació Valenciana d'Operadors de Màquines Recreatives (ASVOMAR) SOL·LICITA la inclusió com a membre de ple dret en la Comissió de Joc a crear segons el mandat legal de l'article 14 de la Llei 1/2020, d'11 de juny, de regulació del joc i de prevenció de la ludopatia en la Comunitat Valenciana.

1.1.- Suggestiment referent a la composició de la representació de cadascun dels membres: Entenem que, pel caire concret de les tasques que se li encomanen a aquesta Comissió, han d'acudir a les reunions d'aquesta com a representants (bé de manera presencial, ben telemàtica) almenys un membre designat pels òrgans de direcció de cadascun dels intervinents i un assessor tècnic de suport. A aquests efectes, cadascun dels intervinents realitzarà una designació d'un representant i dos suplents, per a realitzar actes davant aquesta Comissió.

1.2.- El que es determine el funcionament democràtic de la Comissió a l'hora de l'adopció d'acords suposa que es respecte una representativitat de les parts integrants d'aquesta comissió.

En el cas que ens ocupa que és el de la representació del Sector de Joc, com a sector empresarial, suggerim que s'articule una representació que agrupe la major quantitat d'empreses possible, per tant, que a fi d'aconseguir el major consens i evitar una major litigiositat contra les disposicions reguladores de joc es tinga en compte aquesta representació.

#### SEGON. SUGGERIMENTS REFERENT AI FUNCIONAMENT DE LA COMISSIÓ DE JOC:

2.1.- Fixació de les reunions i ordre del dia: Hauran de comunicar-se amb un termini suficient, que suggerim siga de, almenys 10 dies hàbils, dia, hora i lloc de la reunió, comunicant ordre del dia de la reunió de la Comissió de Joc.

L'ordre del dia hauria d'incloure, almenys, els següents punts:

- Motiu de la reunió.
- Assumptes a Tractar.
- Precs i preguntes.
- Acceptació de l'Acta de la Reunió, en el seu cas.

Així mateix, les actes de les reunions hauran de consignar els membre presents i absents, així com les conclusions sobre els assumptes a tractar, vots favorables o desfavorables i quants particulars siguen necessaris per al reflex fidel de les postures de cadascun dels integrants que així ho expressaren.

En el cas d'informes hauria de permetre's la formulació de vots particulars discrepants, d'haver-los. Aquests vots particulars, s'expressaran de manera succinta i concreta. Podent incorporar motius jurídics o d'equitat.

**DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC**

En cas que la decisió es prenga per unanimitat dels presents haurà de recollir-se aquesta unanimitat, en cas de discrepància entre els vots, haurà de recollir-se el nombre de vots favorables i els desfavorables, encara que no s'incloguen vots particulars, en cas de no acollir-se vot particular, bastarà reflectir el nombre de vots.

2.2.- Les reunions de la Comissió hauran de ser convocades per la Presidència, sempre que concòrriga algun dels motius incorporats en l'article 14.2 de la 1/2020 o en el reglament de desenvolupament d'aquesta Comissió.

Així mateix, entenem que ha de permetre la sol·licitud de convocatòria per part dels integrants (hauria de determinar-se quants d'ells, en número, percentatge o fracció, hagueren de sol·licitar-ho), remesa a la Presidència de la Comissió (Excm. Sr. Conseller o la persona per ell delegada) en la qual hauran de fonamentar-se els motius que concorren per a la convocatòria de la Comissió.

El silenci davant aquesta sol·licitud hauria de tindre caràcter desestimatori, fixant-se un termini per a la contestació de 10 dies hàbils per part del Conseller o l'organisme delegat per a aquesta tasca.

Entenem que, en els moments en els quals ens trobem, d'una profunda crisi econòmica, derivada de la històrica pandèmia del COVID19, així com de la gran quantitat de normativa pendent, que ha d'aprovar-se per al desenvolupament de la Llei 1/2020, hauria de fixar-se d'inici una periodicitat mensual de les reunions, o almenys una periodicitat suficient perquè puguen concretar-se les matèries no produint-se acumulació que dificulte una expressió ordenada de les conclusions de la Comissió.

2.3.- Les deliberacions dins d'aquesta comissió haurien de regir-se per un clar i vinculant deure de LLEIALTAT i RESPECTE entre els participants. La Presidència haurà de vetlar i contribuir a aquest propòsit mantenint la deguda neutralitat en el debat i atenant tots els punts de vista.

Dins d'aquest deure de lleialtat, entenem que és el propi l'assumpció d'un compromís per part dels integrants referent a la discreció i sigil, davant les matèries que es plantejaren en aquestes deliberacions, més enllà de les conclusions que es veguen reflectides en les actes. Evitant en tot moment la difusió de les mateixes a terceres parts.

2.4.- El funcionament de la Comissió haurà de ser democràtic, requerint-se majoria simple per a l'adopció del pronunciament en qüestió. En l'acta es recolliran els resultats de les deliberacions, així com els vots particulars d'aquells integrants discrepans del pronunciament en qüestió, si es produïren.

### TERCER: SUGGERIMENTS REFERENT A LES MATÈRIES DE LES QUALS LA COMISSIÓ HA DE TINDRE CONEIXEMENT I OPINIÓ FORMADA.

Antecedent: Davant l'exhaustivitat de l'article 14.2 de la Llei 1/2020 entenem que, referent al desenvolupament reglamentari de competències deuren a més dels establits en la disposició, els següents punts:

3.1.- Suggestim que s'amplie el punt 14.2.a incorporant la presa en consideració de mesures referent a les actuacions la Brigada del Joc en els casos de discrepància interpretativa entre els decrets i les posicions de les empreses. Així com la presa en consideració de l'opinió d'aquesta comissió referent a les mesures que en l'àmbit de les FFCCSE es prenguen a raó de l'article 55 de la Llei 1/2020.

3.2.- Suggestim que s'establisca reglamentàriament la competència de la Comissió de Joc referent a mesures tributàries concretes sobre les taxes de joc i taxes administratives, més en tant que ens trobem en una situació conjuntural de distorsió en el funcionament normal de l'activitat a causa de les mesures per a pal·liar la crisi sanitària, així com futures mesures de contingència davant altres supòsits.

3.3.- Suggestim que, reglamentàriament, hauria d'estendre's la informació dels projectes, consignada en l'article 14.2.a de la Llei 1/2020, als Avantprojectes de Llei i Esborranys. Recaptant-se almenys opinió dels mateixos en els punts més inicials de la labor normativa de l'Administració. Com que el partir d'una base d'un cert consens permetria un treball més àgil de la Comissió.

És per tot el que s'ha exposat que SOL·LICITE a aquesta Direcció General de Tributs i Joc que tinga per presentat el present escrit de SUGGERIMENTS referent al "Anunci de consulta prèvia relativa al projecte de decret pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la comissió de joc de la Comunitat Valenciana" i que admetent aquest escrit a tràmit tinga en compte els suggeriments realitzats.

ALTRESSÍ SOL·LICITE la incorporació sobre la base de l'expressat en l'apartador PREVI de l'expositiu PRIMER, de l'ASSOCIACIÓ VALENCIANA D'OPERADORS DE MÀQUINES RECREATIVES (ASVOMAR), com a membre de ple dret de la Comissió de Joc".

12.- La Plataforma del Tercer Sector Social de la Comunitat Valenciana, fa les consideracions següents:

"En relació amb la constitució de la Comissió de Joc que es crea de conformitat amb el que es disposa en l'article 14 de la Llei 1/2020, d'11 de juny, de la Generalitat Valenciana, com a Secretari General de la Plataforma del Tercer Sector Social de la Comunitat Valenciana i en representació de les 6 Entitats que formen part de la mateixa li trasllade el nostre interès en què l'ONCE de la Comunitat Valenciana forme part de la citada Comissió i això per les raons que a continuació li relacione:

**DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC**

1. L'ONCE és un agent que opera en el mercat del joc en la Comunitat Valenciana en base, fonamentalment, al treball que exerceixen les 2500 persones amb discapacitat contractades per aquesta Entitat.
2. La recaptació per la venda dels productes de joc de l'ONCE es destina a la prestació de serveis específics per a persones cegues i al finançament de la formació i ocupació de persones amb discapacitat, així com a projectes que presenten les organitzacions del teixit associatiu de la discapacitat.
3. L'ONCE, a més, s'ocupa de la lluita contra el joc il·legal mitjançant informes i accions judicials, entre altres coses, per a impedir que es vulneren els drets de les persones que treballen, fonamentalment persones amb discapacitat, per a organitzacions que operen sense les autoritzacions pertinents.
4. D'altra banda, l'ONCE practica des dels seus inicis el joc responsable i està totalment compromesa en l'erradicació de la ludopatia.

Per tot l'anterior i sent que l'ONCE en la Comunitat Valenciana forma part de la Plataforma del Tercer Sector Social de la Comunitat Valenciana manifestem el nostre interès en què forme part de la Comissió de Joc en la seguretat que en aqueix òrgan defensarà la dignitat de l'ocupació de les persones amb discapacitat, aportarà la seua experiència en la lluita contra el joc il·legal i el seu treball en favor del joc responsable i en l'erradicació de la ludopatia.

La Plataforma del Tercer Sector Social de la Comunitat Valenciana està composta per les següents Entitats i Organitzacions: Creu Roja Espanyola CV, Càritas CV, CERMI CV, Plataforma del Voluntariat CV, Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa - EAPN CV i ONCE CV”.

**13.- El Comitè d'Entitats Representants de Persones amb Discapacitat de la Comunitat Valenciana (CERMI CV), fa les següents aportacions:**

“En relació amb la constitució de la Comissió de joc que es crea de conformitat amb el que es disposa en l'article 14 de la Llei 1/2020, d'11 de juny, de la Generalitat Valenciana, com a President del \*CERMI de la Comunitat Valenciana i en representació de les 15 Entitats que formen part del mateix li trasllade el nostre interès en què l'ONCE de la Comunitat Valenciana forme part de la citada Comissió i això per les raons que a continuació li relacione:

1. L'ONCE és un agent que opera en el mercat del joc en la Comunitat Valenciana en base, fonamentalment, al treball que exerceixen les 2500 persones amb discapacitat contractades per aquesta Entitat.



DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC

2. La recaptació per la venda dels productes de joc de l'ONCE es destina a la prestació de serveis específics per a persones cegues i al finançament de la formació i ocupació de persones amb discapacitat, així com a projectes que presenten les organitzacions del teixit associatiu de la discapacitat.

3. L'ONCE, a més, s'ocupa de la lluita contra el joc il·legal mitjançant informes i accions judicials, entre altres coses, per a impedir que es vulneren els drets de les persones que treballen, fonamentalment persones amb discapacitat, per a organitzacions que operen sense les autoritzacions pertinents.

4. D'altra banda, l'ONCE practica des dels seus inicis el joc responsable i està totalment compromesa en l'erradicació de la ludopatia.

Per tot l'anterior i sent que l'ONCE en la Comunitat Valenciana forma part del CERMI CV manifestem el nostre interès en què forme part de la Comissió de joc en la seguretat que en aqueix òrgan defensarà la dignitat de l'ocupació de les persones amb discapacitat, aportarà la seua experiència en la lluita contra el joc il·legal i el seu treball en favor del joc responsable i en l'erradicació de la ludopatia”.

14.- Sportium Apostes Llevant, S. A., Orenes Apostes Comunitat Valenciana, S. A., Mediterrània d'Apostes S. A., Luckia Retail, S. A., Apostes Esportives Valencianes S.A. i Codere Apostes València, S. A., presenten el suggeriment següent:

“S'ha tingut constància mitjançant resolució publicada el dia 20 d'abril de 2021 en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana del tràmit de consulta prèvia del Projecte de Decret que regularà la composició, organització i funcionament de la Comissió de Joc a la Comunitat Valenciana, sent que és d'interès legítim per part de les empreses amb títol habilitant per a organitzar, explotar i comercialitzar apostes, que a continuació es detallaran, per a sol·licitar en aquesta Comissió de Joc el que el subsector de les apostes esportives i de competició quede degudament representat.

És per això que per mitjà del present escrit i sobre la base del que s'estableix en l'article 133 de la Llei 39/2015, l'article 43.1.c) de la Llei 05/83, de 30 de desembre del Consell i en garantia de la participació ciutadana prevista en l'article 25.4 del Decret 105/2017 de 28 de juliol del Consell de desenvolupament de la Llei 2/2015, aquestes empreses comercialitzadores i organitzadores d'apostes, SPORTIUM APOSTES LLEVANT S.A, ORENES APOSTES COMUNITAT VALENCIANA S.A., MEDITERRÀNIA D'APOSTES S. A., LUCKIA RETAIL S.A., APOSTES ESPORTIVES VALENCIANES S.A. I CODERE APOSTES VALÈNCIA S.A., venen a requerir la representació del subsector de les apostes esportives i de competició en la referida Comissió de Joc”.

15.- La Confederació d'Empresaris d'Hostaleria i Turisme de la Comunitat Valenciana (CONHOSTUR) fa la consideració següent:

“ÚNICA. Inclusió de la Confederació d'Empresaris d'Hostaleria i Turisme de la Comunitat Valenciana (CONHOSTUR), com a organització empresarial representativa, en la Comissió del Joc de la Comunitat València.

La Llei 1/2020, d'11 de juny, de regulació del joc i de prevenció de la ludopatia en la Comunitat Valenciana (d'ara en avant Llei del Joc) regula en el seu article 14 la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana, com un òrgan consultiu, d'estudi i assessorament en matèria de joc, i estarà presidida pel conseller competent en matèria de joc. La seua composició, organització i funcionament es determinarà reglamentàriament.

No obstant això, la composició d'aquesta comissió comptarà, entre altres, amb representació de: *"b) organitzacions sindicals i empresarials del sector en l'àmbit de la Comunitat Valenciana;"*

Per tant, aquesta referència que es fa en aquest article als membres que componen aquesta comissió s'ha d'entendre oberta, com *"numerus apertus"*, sense que aquesta relació d'entitats que indica l'article 14 siga tancada o haja de ser considerada solament a les que s'indiquen en aquest. Així doncs, aquest article s'ha d'interpretar que recull una relació d'entitats que està oberta a aquelles altres que justifiquen tindre interessos en aquesta matèria, com li ocorre a la nostra organització, CONHOSTUR, que representa a les empreses d'hostaleria de la Comunitat Valenciana, en estar integrada per les tres associacions provincials del sector: Associació Provincial d'Empresaris d'Hostaleria i Turisme de Castelló (ASHOTUR), Federació Empresarial d'Hostaleria Provincial d'Alacant (FEHPA) i Federació Empresarial d'Hostaleria de València (FEHV).

Aquestes 3 organitzacions representatives provincials tenen, entre els seus membres, empreses d'hostaleria i restauració, la quals tenen instal·lada màquines recreatives tipus B, tal com permet l'article 51 de la Llei del joc, relatiu a altres locals habilitats per a la instal·lació de màquines de joc. Aquest article indica que *"en els establiments públics d'hostaleria i semblants, sota les condicions i les limitacions que s'establisquen reglamentàriament, es pot autoritzar la instal·lació d'un màxim de dues màquines de tipus B o recreatives amb premi"*.

Referent a això, aquesta llei regula la instal·lació de màquines recreatives de tipus B en els locals d'hostaleria, igual que feia la llei anterior, permetent la seua instal·lació en els locals d'hostaleria i similars, sota les condicions que estableixen reglamentàriament, es constata l'interès legítim que té el sector a estar representat en aquesta comissió del joc.

Segons les dades de l'informe anual del joc de 2018 de la Comunitat Valenciana elaborat per la Direcció General de Tributs i Joc (Subdirecció General del Joc) en 2018, s'indicava que existien un nombre total de màquines recreatives de tipus B a la Comunitat Valenciana de 25.918, de les quals 20.530 estan instal·lades en locals d'hostaleria, prop

del 80% del total. A més, el referit informe estableix que la quantitat jugada per màquina recreativa de tipus B en hostaleria va ser de 58.944 euros, la qual cosa demostra la importància del sector d'hostaleria en matèria del joc i que es concreta, com s'ha indicat amb les dades d'aquest estudi anual elaborat per la Conselleria, en la dada de l'elevat percentatge (80%) respecte del total de les màquines recreatives de tipus B a la Comunitat Valenciana que estan instal·lades en establiments d'hostaleria.

Aquestes dades revelen la importància dels establiments d'hostaleria en el joc i la seua contribució, malgrat la qual cosa, el sector d'hostaleria no es troba representat en la comissió del joc. A la vista d'aquestes xifres, entenem que aquesta representació s'hauria de materialitzar amb la presència d'aquesta organització CONHOSTUR, com a organització més representativa de l'hostaleria de la Comunitat Valenciana, en la comissió del joc malgrat que s'ha sol·licitat en diferents ocasions.

A més de la importància d'aquestes dades econòmiques, cal tindre en compte l'especial relació que existeix entre els establiments del sector d'hostaleria i les empreses del sector del joc, a causa de la relació contractual duradora en el temps, que es concreta el contracte d'instal·lació i explotació de duració determinada entre l'empresa operadora i el titular de l'establiment, en el qual aquella posa a la disposició del titular del local la màquina recreativa del tipus B, garantint-li el servei d'assistència i el pagament del permís d'explotació, llicència fiscal i taxes (encara que aquestes últimes se solen pactar a abonar a la meitat, igual que la recaptació).

Així doncs, es pot observar l'especial relació que existeix entre les empreses d'hostaleria i les entitats operadores del joc, la qual cosa justifica que la nostra organització estiga representada en aquesta comissió del joc, en defensa de l'interès legítim de les empreses del sector d'hostaleria que tenen instal·lades màquines recreatives tipus B, i que per tant, han de ser escoltades i tingudes en compte a l'hora de la presa de decisions, sent per a això vital, la seua inclusió entre les organitzacions que formen part d'aquesta comissió del joc. Així mateix, cal tindre en compte que aquesta comissió és un òrgan de consulta, al qual li correspondrà, entre altres funcions, informar dels projectes de llei de caràcter general en matèria del joc, i qualsevol modificació o nova regulació sobre la matèria del joc afectarà directament també a les empreses del sector d'hostaleria que tinguen instal·lades màquines recreatives tipus B, per la qual cosa hauria d'estar representada l'entitat més representativa del sector d'hostaleria en l'àmbit autonòmic, CONHOSTUR, en aquesta comissió per a poder donar veu i opinió a les decisions que es puguem adoptar en aquesta matèria.

Dels arguments exposats, des de CONHOSTUR, sol·licitem la inclusió de nostra l'organització més representativa del sector de l'hostaleria a la Comunitat Valenciana, entre les entitats representades en la comissió del joc, atés l'interès legítim que representa, així com per l'afecció que suposa en les empreses del nostre sector qualsevol decisió que s'adopti en matèria del joc i que pugui afectar el funcionament de les màquines recreatives tipus B. A més de les raons exposades, considerem que la inclusió de la nostra organització és possible donada la redacció de "numerus apertus" de l'article 14 de la llei del joc, en tractar-se d'una relació d'entitats no tancada

únicament a les quals s'indiquen en aquest, sinó oberta, i que per tant, permet la inclusió d'aquelles com la nostra organització que han demostrat i justificat tindre un interès legítim en matèria del joc, a causa de l'afecció que les decisions que es prenguen en aquesta comissió, té en les empreses del sector d'hostaleria.

En virtut d'això de l'exposat, sol·licite que tenint per presentat aquest escrit, se servisca admetre'l, tenint per evacuat el tràmit d'informació pública de consulta prèvia, relativa al projecte de Decret, pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana, prenent en consideració la proposta d'inclusió de CONHOSTUR, com a organització més representativa del sector de l'hostaleria de la Comunitat Valenciana, dins de les entitats que integren la comissió del joc”.

16.- La Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana presenta els suggeriments següents:

“En relació amb la constitució de la Comissió de Joc que es crea de conformitat amb el que es disposa en l'article 14 de la Llei 1/2020, d'11 de juny, de la Generalitat Valenciana, com a president de la Confederació de Cooperatives de la Comunitat Valenciana li trasllade el nostre interès en què l'ONCE de la Comunitat Valenciana forme part de la citada Comissió i això per les raons que a continuació li relacione:

1. L'ONCE és un agent que opera en el mercat del joc en la Comunitat Valenciana en base, fonamentalment, al treball que exerceixen les 2500 persones amb discapacitat contractades per aquesta Entitat.
2. La recaptació per la venda dels productes de joc de l'ONCE es destina a la prestació de serveis específics per a persones cegues i al finançament de la formació i ocupació de persones amb discapacitat, així com a projectes que presenten les organitzacions del teixit associatiu de la discapacitat.
3. L'ONCE, a més, s'ocupa de la lluita contra el joc il·legal mitjançant informes i accions judicials, entre altres coses, per a impedir que es vulneren els drets de les persones que treballen, fonamentalment persones amb discapacitat, per a organitzacions que operen sense les autoritzacions pertinents.
4. D'altra banda, l'ONCE practica des dels seus inicis el joc responsable i està totalment compromesa en l'erradicació de la ludopatia.

Per tot l'anterior i sent que l'ONCE en la Comunitat Valenciana forma part al costat de la resta de famílies cooperatives de l'Economia Social de la Comunitat Valenciana, manifestem el nostre interès en què forme part de la Comissió de Joc en la seguretat que en aqueix òrgan defensarà la dignitat de l'ocupació de les persones amb discapacitat, aportarà la seua experiència en la lluita contra el joc il·legal i el seu treball en favor del joc responsable i en l'erradicació de la ludopatia”.

17.- L'Associació Autonòmica d'Empresaris del Joc Legalitzat (E.JU.VA) i l'Associació Llevantina de Bingos (ALEBIN) proposen els següents suggeriments:

"PRIMER.- Que en l'article 14.1 de la Llei 1/2020, d'11 de juny, de la Generalitat de regulació del joc i prevenció de la ludopatia en la Comunitat Valenciana, s'estableix:

*Article 14. La Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana*

*1. La Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana és l'òrgan consultiu, d'estudi i assessorament en matèria de joc, i estarà presidida pel conseller competent en matèria de joc.*

*La seua composició, organització i funcionament es determinarà reglamentàriament. No obstant això, la composició d'aquesta comissió comptarà, entre altres, amb representació de:*

*a) els centres directius de l'administració de la Generalitat competents en matèria de joc, tributs, salut pública i assistència sanitària, serveis socials, protecció de les persones menors d'edat, joventut i educació;*

*b) organitzacions sindicals i empresarials del sector en l'àmbit de la Comunitat Valenciana;*

*c) associacions dedicades a la prevenció i rehabilitació de la ludopatia que desenvolupen la seua activitat en la Comunitat Valenciana;*

*d) associacions de defensa de les persones consumidores i usuàries amb àmbit territorial de la Comunitat Valenciana;*

*e) associacions de veïns i veïnes amb àmbit territorial de la Comunitat Valenciana;*

*f) el Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana, i*

*g) unitats d'investigació o centres d'investigació universitaris especialitzats en la investigació, prevenció i tractament de la ludopatia.*

*En la seua composició es procurarà una presència equilibrada de dones i homes en la designació de les persones membres que no ho siguen per raó del seu càrrec.*

SEGON.- Que EJUVA (Associació Autonòmica Valenciana d'Empresaris de Jocs Legalitzats), és membre de la COMISSIÓ DEL JOC DE LA COMUNITAT VALENCIANA, des de la seua creació a través de l'anterior Llei 4/1987 del Joc de la Comunitat Valenciana i, per mitjà del present escrit, sol·licita mantindre la condició de component de la mateixa després de la publicació de la referida Llei 1/2020.

D'igual manera, totes dues associacions empresarials compareixents sol·liciten que s'incloga també a ALEBIN, (Associació Llevantina de Bingos), com a component de la COMISSIÓ DEL JOC DE LA COMUNITAT VALENCIANA, conformement al que es disposa en el referit article 14.1.b) d'aquesta Llei 1/2020 d'11 de juny, de la Generalitat de regulació del joc i prevenció de la ludopatia en la Comunitat Valenciana.

TERCER.- D'igual manera totes dues Associacions empresarials compareixents sol·liciten que li les incloga en la COMISSIÓ TÈCNICA DE COORDINACIÓ INTERADMINISTRATIVA EN MATÈRIA DE JOC.

En virtut d'això, SOL·LICITEN AL SR CONSELLER D'HISENDA I MODEL ECONÒMIC (PRESIDENT DE LA COMISSIÓ DEL JOC DE LA COMUNITAT VALENCIANA): Que per presentat aquest escrit, es digne admetre'l i, en el seu mèrit, es confirme la continuïtat de EJUVA com a component de la Comissió del Joc de la Comunitat Valenciana, s'acorde la inclusió de ALEBIN en la mateixa com a nou component i s'incloga a totes dues en la Comissió Tècnica de Coordinació Interadministrativa en matèria de Joc”.

### **3.- Conclusions**

Una vegada finalitzat el procés de participació ciutadana del projecte de Decret pel qual s'aprova la composició, organització i funcionament de la Comissió de Joc de la Comunitat Valenciana, s'han valorat les aportacions segons s'indica seguidament:

#### **1.- MARIA CAROLINA SUCASAS GARCÍA**

Per raó de les funcions que ha de desenvolupar la Comissió de Joc, no es considera necessari que les entitats locals formen part d'aquesta, ja que està previst que la seua coordinació tècnica i administrativa amb l'administració de la Generalitat es plasme mitjançant un representant de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, en la Comissió Tècnica de Coordinació Interadministrativa en Matèria de Joc, òrgan aquest l'àmbit funcional del qual resulta més apropiat per a aquests fins.

#### **2.- ASSOCIACIÓ UNIÓ DE TREBALLADORS DELS SALONS DE JOC (\*UTSAJU)**

S'accepta parcialment. Sense perjudici que, en aquest moment de la elaboració de la present norma, no pot acceptar-se cap candidatura individualitzada, sí que cal assenyalar que es contemplarà l'augment del nombre de membres de la Comissió de Joc, de tal forma que els treballadors dels salons de joc podran veure's representats en ella per associacions de treballadors i organitzacions sindicals del sector del joc en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, per al que es preveu arbitrar un procés públic, obert, transparent i objectiu de presentació i selecció de candidatures.

#### **3.- SOS HOSTALERIA**

S'accepta parcialment. Sense perjudici que, en aquest moment de l'elaboració de la present norma, no pot acceptar-se cap candidatura individualitzada, sí que cal assenyalar que es contemplarà l'augment del nombre de membres de la Comissió de Joc, de tal forma que el sector de l'hostaleria i la restauració podrà veure's representat en ella per associacions o organitzacions del sector en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, per al que es preveu arbitrar un procés públic, obert, transparent i objectiu de presentació i selecció de candidatures.



#### 4.- ASSOCIACIÓ ESPANYOLA PLATAFORMA PER AL JOC SOSTENIBLE

S'accepta parcialment. Sense perjudici que, en aquest moment de l'elaboració de la present norma, no pot acceptar-se cap candidatura individualitzada, sí que cal assenyalar que es contemplarà l'augment del nombre de membres de la Comissió de Joc, de tal forma que les empreses podran veure's representades en ella per associacions o organitzacions empresarials del sector en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, per al que es preveu arbitrar un procés públic, obert, transparent i objectiu de presentació i selecció de candidatures.

#### 5.- ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS DE MÀQUINES RECREATIVES DE LA COMUNITAT VALENCIANA (ANDEMAR CV)

S'accepta parcialment. Sense perjudici que, en aquest moment de l'elaboració de la present norma, no pot acceptar-se cap candidatura individualitzada, sí que cal assenyalar que es contemplarà l'augment del nombre de membres de la Comissió de Joc, de tal forma que les empreses podran veure's representades en ella per associacions o organitzacions empresarials del sector en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, per al que es preveu arbitrar un procés públic, obert, transparent i objectiu de presentació i selecció de candidatures.

#### 6.- ASSOCIACIÓ D'EMPRESARIS DE SALONS DE JOC I RECREATIUS DE LA COMUNITAT VALENCIANA (ANESAR CV)

S'accepta parcialment. Es reitera l'argumentació recollida en l'anterior 5).

#### 7.- MARIA DEL CONSOL TOMÁS BENLLOCH

No pot acceptar-se la proposta. L'article 14.1.g) de la Llei 1/2020, d'11 de juny, de regulació del joc i de prevenció de la ludopatia en la Comunitat Valenciana estableix el requisit que les unitats d'investigació o centres d'investigació especialitzats en la investigació, prevenció i tractament de la ludopatia siguen universitaris.

#### 8.- ASSOCIACIÓ DE CASINOS DE JOC DE LA COMUNITAT VALENCIANA

S'accepta parcialment. Es reitera l'argumentació recollida en l'anterior 5).

#### 9.- ASSOCIACIÓ ESPANYOLA D'EMPRESARIS DE BOWLING

No poden acceptar-se les al·legacions formulades perquè el present projecte de decret no pretén, ni pot, modificar el que la Llei 1/2020, d'11 de juny, de regulació del joc i de prevenció de la ludopatia en la Comunitat Valenciana, disposa respecte de la subjecció d'aquesta mena de salons recreatius o centres d'oci familiar a aquesta. No obstant això, atès que aquests centres tenen interessos que es veuen afectats per la normativa reguladora del sector del joc, aquest subsector podria veure's representat, per a la defensa d'aquests, en la composició de la Comissió de Joc.

## 10.- ONCE

No s'estima procedent incloure a l'ONCE en la composició de la Comissió del Joc per ser aquella una corporació de dret públic d'àmbit estatal, exclosa del joc autonòmic, conforme es determina en les disposicions addicionals primera i segona de la Llei 13/2011, de 27 de maig, de regulació del joc, quedant els jocs que comercialitza sotmesos exclusivament a la "reserva estatal" de l'administració de l'Estat. Assenyala la Disposició Addicional Primera, en el seu apartat 5, que "l'obertura d'establiments accessibles al públic per la Societat Estatal Loteries i Apostes de l'Estat i per l'ONCE que es destinen a la comercialització dels jocs que gestionen aquestes entitats fins a l'entrada en vigor d'aquesta Llei i dels jocs subjectes al règim de reserva, no requerirà autorització de les Comunitats Autònomes", i la Disposició Addicional Segona, en el seu apartat tres, "amb la finalitat de preservar l'estricta control públic de l'activitat de joc de l'ONCE, les competències que aquesta Llei atribueix a la Comissió Nacional del Joc i al titular del Ministeri d'Economia i Hisenda en relació amb les activitats subjectes a reserva, seran exercides en relació amb l'ONCE pel Consell del Protectorat, amb l'excepció de les competències que corresponguen al Consell de Ministres".

Per part seua, l'Ordre SCB/1240/2019, de 18 de desembre, per la qual es publica el text refós dels Estatuts de l'Organització Nacional de Cecs Espanyols, en el seu article 1.4 estableix que "l'ONCE estén la seua activitat a tot el territori de l'Estat i està sotmesa al protectorat d'aquest, que exerceix un estricte control públic sobre les activitats de l'ONCE com a operador de joc de reconegut prestigi i titular dels drets d'explotació de diverses modalitats enquadrades en la reserva de loteries d'àmbit estatal..."; en el seu article 1.5, segon paràgraf, que "aquesta mateixa singularitat institucional es plasma en la seua condició d'operador de joc de reconegut prestigi designat per a la comercialització de loteries d'àmbit estatal objecte de la reserva legal, sotmès a un estricte control públic, conforme als termes establits, entre altres normes, en la Llei 13/2011, de 27 de maig, de regulació del joc"; en el seu article 3.2.d) "Un adequat nivell de supervisió i control de l'Estat, a través del Consell de Protectorat..."; en el seu article 3.2.j) "La consecució del màxim nivell de seguretat i estabilitat jurídica de les regulacions legals de l'Estat sobre l'ONCE, així com de la màxima protecció i defensa jurídica per a les persones afiliades" i en el seu article 6.6.c) "Col·laboració amb les Administracions Públiques competents, especialment amb el Ministeri que a cada moment tinga atribuïda la competència de la política social, així com amb les entitats privades, en l'execució de les polítiques d'inclusió social de les persones amb discapacitat, a través de l'articulació dels mecanismes de solidaritat i col·laboració que s'establisquen mitjançant conveni, tot això sempre respectant l'estatus i règim jurídic singular de l'ONCE com a organització especialment qualificada en la prestació de serveis socials per a persones cegues i amb deficiència visual greu i en la posada en marxa de polítiques socials a favor de persones amb discapacitat en general".

De la mateixa manera, el Reial decret 358/1991, de 15 de març, pel qual es reordena l'Organització Nacional de Cecs Espanyols, en el seu article 2 es diu que:

"5. En atenció a la seua condició d'agent social especialitzat en la formació i creació d'ocupació per a persones amb discapacitat, l'ONCE perseguirà la consecució d'acords de col·laboració amb el departament ministerial que assumisca les competències

d'ocupació i amb les conselleries i altres àrees competents en aquesta matèria de les comunitats autònomes a fi de reconèixer el seu estatus singular com a organització d'ocupació protegida i implementar les actuacions procedents en matèria de centres especials d'ocupació.

6. Així mateix, l'ONCE, com a organització especialment qualificada, en la realització de polítiques socials a favor de persones amb discapacitat en general i en la prestació de serveis socials per a persones cegues i amb deficiència visual greu en particular; podrà promoure i impulsar, mitjançant els instruments adequats, línies de cooperació institucional i acords de col·laboració amb les comunitats autònomes, recaptant d'aquestes el reconeixement del seu estatus singular i l'articulació dels mecanismes i actuacions procedents al fet que pertocara com a organització col·laboradora d'acció social en el corresponent àmbit autonòmic.

7. L'ONCE col·laborarà amb el departament ministerial competent en matèria d'ocupació per a persones amb discapacitat i les altres administracions públiques, així com amb les entitats privades, en l'execució de les polítiques d'integració social de les persones amb discapacitat, a través de l'articulació dels mecanismes de solidaritat i cooperació que s'establisquen mitjançant conveni”.

I en el seu article 7.1 assenyala que “L'ONCE, en atenció a la seua naturalesa de corporació de dret públic de caràcter social subjecta a un estricte control públic, està sotmesa al règim d'autoritzacions en matèria de joc previst en aquest article, així com en la normativa legal aplicable i en l'Acord General entre el Govern de la Nació i l'ONCE.

Correspon al Consell de Ministres la concessió de les autoritzacions a l'ONCE relatives al règim de sortejos del cupó procecs, així com de qualsevol altra modalitat de joc dels definits en l'Acord General entre el Govern de la Nació i l'ONCE vigent...”.

Tota l'anterior enunciació normativa ve a posar de manifest que els jocs (el joc) comercialitzats per l'ONCE responen, estrictament, a la vinculació d'aquesta amb l'administració de l'Estat, sense que la competència de les comunitats autònomes en matèria de joc aconseguisca, de cap manera, als jocs i loteries de la “reserva” estatal en la qual opera l'ONCE.

En definitiva, que l'activitat de l'ONCE en matèries com l'ocupació, la formació i les polítiques socials si que guarden relació amb l'administració valenciana, però, per contra, en matèria de joc, resulta absolutament aliena a l'àmbit competencial de la Generalitat, quedant exclusivament vinculada a l'administració de l'Estat. Per tal motiu, cal descartar la seua participació en un òrgan consultiu les funcions del qual no li aconseguen, ni afecten els interessos d'aquesta organització o dels seus treballadors.

Adicionalment, encara que no corresponga per la raó aquesta en el paràgraf anterior, els treballadors de l'ONCE, d'arribar a ser el cas, estarien prou representats en la citada Comissió per la representació sindical i associacions de treballadors del sector del joc en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

## 11.- ASSOCIACIÓ VALENCIANA D'OPERADORS DE MÀQUINES RECREATIVES I D'ATZAR DE LA COMUNITAT VALENCIANA (ASVOMAR)

### PRIMER: POSTULACIÓ DE ASVOMAR A FORMAR PART DE LA COMISSIÓ DE JOC I SUGGERIMENT REFERENT A COMPOSICIÓ D'AQUESTA

- 1.0. Respecte a la postulació de ASVOMAR a formar part de la comissió de joc. S'accepta parcialment. Es reitera l'argumentació recollida en l'anterior 5).
- 1.1. Quant a la possibilitat d'assistència d'un representant i un assessor tècnic de suport, a les sessions a celebrar de la Comissió per cada membre, haurà d'estar-se al nombre definitiu de components, ja que una composició elevada faria molt complexa la infraestructura necessària per a la celebració d'aquestes. A més, tenint en compte que la documentació de l'ordre del dia haurà de fer-se arribar amb antelació suficient, no semblaria necessària en principi tal prevenció.
- 1.2. Es comparteix la necessitat del funcionament democràtic de la Comissió a l'hora de l'adopció d'acords: sobre aquest tema, es preveu l'ampliació del nombre de persones en representació dels subsectors del sector del joc, en igualtat amb el de l'administració i el d'altres entitats socials.

### SEGON. SUGGERIMENTS REFERENT AI FUNCIONAMENT DE LA COMISSIÓ DE JOC:

- 2.1. Fixació de les reunions i ordre del dia. S'accepten els suggeriments, entenent que la "acceptació de l'acta", es refereix al seu sotmetiment a la Comissió per a la seua aprovació o rebuig. Quant a la possibilitat de formular vots particulars discrepants, en cas d'informes, sembla ser suficient la manifestació del rebuig recollida en la intervenció del membre corresponent (quedant reflectida en l'acta). Referent a la unanimitat o al nombre de vots favorables i en contra, atés que el funcionament de la Comissió obeeix al principi democràtic de la majoria, no sembla necessari reflectir amb tal detall el posicionament de les diferents vocalies.
- 2.2. Convocatòria de les reunions de la Comissió. S'accepta parcialment, incorporant-se la possibilitat de convocatòria a sol·licitud de part de les vocalies. No es considera necessari el règim de silenci, ni establir una periodicitat, mensual o superior, diferent a l'annual contemplada, en contemplar-se la convocatòria a sol·licitud de part.
- 2.3. No obstant això compartir-se els principis de lleialtat i respecte en les deliberacions, no es considera procedent establir limitacions, màximament per via reglamentària, a la llibertat d'expressió i difusió de l'argumentat per les persones participants.

DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC

- 2.4. Es comparteix plenament que el funcionament de la Comissió siga democràtic, requerint-se majoria simple per a l'adopció del pronunciament en qüestió. I, sobre els vots particulars discrepants, es reitera l'indicat en l'anterior apartat 2.1.

**TERCER: SUGGERIMENTS REFERENT A LES MATÈRIES DE LES QUALS LA COMISSIÓ HA DE TINDRE CONEIXEMENT I OPINIÓ FORMADA.**

- 3.1.- Es rebutja el suggeriment. No es considera oportú que la Comissió de Joc es pronuncie o prenga mesures respecte de les actuacions de la Brigada del Joc en els casos de discrepància interpretativa entre els decrets i les posicions de les empreses. En idèntic sentit, la presa en consideració de l'opinió referent a les mesures que en l'àmbit de les FFCCSE es prenguen en raó de l'article 55 de la Llei 1/2020.
- 3.2.- Es rebutja el suggeriment. No es considera procedent que s'atribuísca reglamentàriament competència de la Comissió de Joc referent a mesures tributàries concretes sobre les taxes de joc i taxes administratives, més enllà del que disposa la pròpia llei 1/2020.
- 3.3.- Es rebutja el suggeriment. Sense perjudici de la desitjable conciliació de voluntats, la llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, la llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, la llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell així com la llei 2/2015, de 2 d'abril, de Transparència, Bon Govern i Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, assenyalen amb claredat la forma de participació de les persones interessades en l'elaboració de les normes. Altres llits o canals de participació podrien veure's afectats per les previsions de la llei 25/2018, de 10 de desembre, de la Generalitat, reguladora de l'activitat dels grups d'interès de la Comunitat Valenciana.

**12.- PLATAFORMA DEL TERCER SECTOR SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA**

No s'accepten les consideracions efectuades. Es reitera l'argumentació recollida en l'anterior 10).

**13.- COMITÉ D'ENTITATS REPRESENTANTS DE PERSONES AMB DISCAPACITAT DE LA COMUNITAT VALENCIANA (CERMI CV)**

No s'accepten les consideracions efectuades. Es reitera l'argumentació recollida en l'anterior 10).

DIRECCIÓ GENERAL DE TRIBUTS I JOC

14.- SPORTIUM APOSTES LLEVANT, S. A., ORENES APOSTES COMUNITAT VALENCIANA, S. A., MEDITERRÀNIA D'APOSTES S. A., LUCKIA RETAIL, S. A., APOSTES ESPORTIVES VALENCIANES S.A. i CODERE APOSTES VALÈNCIA, S.A.

S'accepta parcialment. Es reitera l'argumentació recollida en l'anterior 5).

15.- CONFEDERACIÓ EMPRESARIAL D'HOSTALERIA I TURISME DE LA COMUNITAT VALENCIANA (CONHOSTUR)

S'accepta parcialment. Sense perjudici que, en aquest moment de l'elaboració de la present norma, no pot acceptar-se cap candidatura individualitzada, sí que cal assenyalar que es contemplarà l'augment del nombre de membres de la Comissió de Joc, de tal forma que el sector de l'hostaleria i la restauració podrà veure's representat en ella per associacions o organitzacions del sector en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, per al que es preveu arbitrar un procés públic, obert, transparent i objectiu de presentació i selecció de candidatures.

16.- CONFEDERACIÓ DE COOPERATIVES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

No s'accepten les consideracions efectuades. Es reitera l'argumentació recollida en l'anterior 10).

17.- ASSOCIACIÓ AUTONÒMICA D'EMPRESARIS DEL JOC LEGALITZAT (E.JU.VA) i ASSOCIACIÓ LLEVANTINA DE BINGOS (ALEBIN).

No valorades per presentació extemporània.

EL DIRECTOR GENERAL DE TRIBUTS I JOC